

Sygn. akt IV KK 288/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

SSN Andrzej Tomczyk

Protokolant Danuta Bratkrajc

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 27 września 2022 r.,

w sprawie **Ł. K.**,

skazanego za popełnienie przestępstw z art. 157 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i innych,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na niekorzyść skazanego,

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 4 sierpnia 2021 r., sygn. akt VII Ka 491/21,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Częstochowie,

z dnia 28 stycznia 2021 r., sygn. akt XVI K 1147/20,

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia
o karze łącznej zawartego w punkcie III i przekazuje sprawę w
tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w
Częstochowie.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Częstochowie wyrokiem z dnia 28 stycznia 2021 r., sygn. akt XVI K 1147/20, uznał oskarżonego Ł. K. za winnego:

1. popełnienia przestępstwa określonego w art. 157 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k., i za to na podstawie art. 157 § 1 k.k. w związku z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku);
2. popełnienia przestępstwa określonego w art. 224 § 2 k.k. w związku z art. 57a § 1 k.k., i za to na podstawie art. 224 § 2 k.k. w związku z art. 57a § 1 k.k. wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 2 wyroku);
3. popełnienia przestępstwa określonego w art. 226 § 1 k.k. w związku z art. 57a § 1 k.k., i za to na podstawie art. 226 § 1 k.k. w związku z art. 57a § 1 k.k. wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 3 wyroku).

Sąd, na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec oskarżonego w pkt 1, 2 i 3 wyroku kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 4 wyroku), a na mocy art. 62 k.k. orzekł system terapeutyczny wykonania kary łącznej pozbawienia wolności (pkt 5 wyroku). Ponadto na mocy art. 46 § 1 k.k. Sąd I instancji orzekł wobec oskarżonego środek kompensacyjny w postaci obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego D. F. kwoty 770 złotych (pkt 7 wyroku), na mocy art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek kompensacyjny w postaci zadośćuczynienia poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego D. F. kwoty 1.000 złotych (pkt 8 wyroku), a na mocy art. 57a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego nawiązkę poprzez zapłatę na rzecz oskarżycieli posiłkowych T. U. i M. J. kwoty po 500 złotych (pkt 9 wyroku) oraz zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych kwoty po 3690 zł tytułem zwrotu kosztów ustanowienia pełnomocnika w sprawie (pkt 11 wyroku).

Apelację od wyroku Sądu I instancji wniósł obrońca oskarżonego Ł. K., zaskarżając go w całości w zakresie czynów przypisanych w punktach 1 i 2 wyroku oraz w części dotyczącej orzeczenia o karze i środkach kompensacyjnych w zakresie czynu przypisanego w punkcie 3 wyroku, zarzucając obrazę art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k., błąd w ustaleniach faktycznych oraz orzeczenie kary rażąco surowej. Stawiając zarzuty, które zostały szczegółowo opisane w apelacji, obrońca

oskarżonego wniosk:

I. w zakresie punktu 1 wyroku: o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu; ewentualnie, zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary bądź całkowite odstąpienie od jej wymierzenia; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,

II. w zakresie punktu 2 wyroku: o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu; ewentualnie zmianę kwalifikacji prawnej czynu na czyn stanowiący wykroczenie określone w art. 65a k.w., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,

III. w zakresie punktu 3 wyroku: o zmianę wyroku poprzez orzeczenie kary o charakterze wolnościowym w dolnej granicy ustawowego zagrożenia; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy w Częstochowie wyrokiem z dnia 4 sierpnia 2021 r., sygn. akt VII Ka 491/21, zmienił zaskarżony wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że:

a) w jego punkcie 1 wyeliminował z opisu czynu sformułowanie „i rozstrój zdrowia” oraz złagodził orzeczoną wobec Ł. K. karę pozbawienia wolności do 6 miesięcy;

b) w jego punkcie 2 wyeliminował sformułowanie „skierowanie zaciśniętej pięści w stronę twarzy T. U. w celu jego uderzenia”, przyjmując w to miejsce sformułowanie „cofnięcie ręki i zaciśnięcie jej w pięść sugerując, że może uderzyć T. U.” oraz złagodził orzeczoną wobec Ł. K. karę pozbawienia wolności do 2 miesięcy;

c) w jego punkcie 11 obniżył kwoty zasądzone na rzecz oskarżycieli posiłkowych T. U. i M. J. do kwot po 1368 złotych (pkt I wyroku).

Ponadto Sąd Okręgowy w Częstochowie uchylił rozstrzygnięcia Sądu I instancji zawarte w punktach 4, 5 i 6, w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymując w mocy (pkt II wyroku), oraz połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego Ł. K. w punkcie 3 zaskarżonego wyroku i punktach I a) i I b) wyroku Sądu odwoławczego, wymierzając mu karę łączną 6 miesięcy

pozbawienia wolności (pkt III wyroku).

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżając go w zakresie zawartego w pkt III części dyspozytywnej orzeczenia o karze łącznej pozbawienia wolności, na niekorzyść skazanego Ł. K., zarzucił:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 86 § 1 k.k., polegające na wymierzeniu oskarżonemu kary łącznej 6 miesięcy pozbawienia wolności, obejmującej orzeczoną wobec Ł. K. w pkt I a) części dyspozytywnej wyroku karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczoną w pkt I b) tej części karę 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz orzeczoną w pkt 3 wyroku Sądu I instancji i utrzymaną w mocy karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, a tym samym wymierzeniu jej poniżej dolnego progu, określonego we wskazanym przepisie prawa materialnego powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa”.

Stawiając taki zarzut, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w Częstochowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego, jako oczywiście zasadna, zasługiwała na uwzględnienie na posiedzeniu w trybie opisanym w art. 535 § 5 k.p.k.

Zasadnie skarżący podniósł, że zarówno w dacie popełnienia czynów przypisanych skazanemu, jak i w dacie orzekania przez Sądy I i II instancji, obowiązywał art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 19 czerwca 2020 r. *o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19* (Dz. U. poz. 1086). Zgodnie z art. 86 § 1 zd. 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym od 24 czerwca 2020 r.: „Sąd wymierza karę łączną w granicach powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności”. Sąd odwoławczy, zmieniając wyrok Sądu I instancji, za pierwszy z przypisanych skazanemu czynów wymierzył karę 6 miesięcy

pozbawienia wolności, zaś za drugi – karę 2 miesięcy pozbawienia wolności. Jednocześnie utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji w zakresie, w jakim za trzeci z przypisanych czynów Sąd I instancji wymierzył Ł. K. karę 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Nie ulega zatem wątpliwości, że Sąd odwoławczy wymierzając karę łączną za przypisane skazanemu przestępstwa, powinien wymierzyć karę powyżej 6 miesięcy pozbawienia wolności (najwyższa z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa), nie przekraczając kary 11 miesięcy pozbawienia wolności (suma kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa). Jako że karę pozbawienia wolności wymierza się w miesiącach i latach (art. 37 k.k.), najniższa możliwa do wymierzenia kara łączna w sprawie mogła wynieść 7 miesięcy pozbawienia wolności. Tymczasem Sąd odwoławczy orzekł wobec skazanego karę łączną pozbawienia wolności w wysokości 6 miesięcy. Rację miał zatem skarżący twierdząc, że w ten sposób rażąco naruszono art. 86 § 1 k.k., co wpłynęło na treść wyroku w zaskarżonej części.

W związku z powyższym konieczne okazało się uchylene wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze łącznej zawartego w punkcie III i w tym zakresie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Częstochowie.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w sentencji wyroku.

[as]